

Wasiuta, Sebastian

"Slovo a slovesnost. Časopis pro otazky teorie a kultury jazyka založený w roce 1935 Pražským lingvistickým kroužkem", 71, 2010, č. 4 : [recenzja]

Etnolingwistyka 23, 307-308

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W dziale sprawozdań opublikowano „raport z badań” Veroniki E. Aplenc z Rosemont College w Pensylwanii, która badała słoweńskie praktyki upamiętniania zmarłych, oraz Roberta B. Klymasza, który opisał współczesny folklor Ukraińców w Kanadzie na przykładzie miasta Winnipeg, będącego ich największym skupiskiem w tym kraju.

SW

„Palanistyka – Polonistika – Polonistyka” 2010, pod red. A. Kikleviča, S. Važnika, Minsk: Medysont, 2011, 498 s.

Kolejny tom serii wydawanej od 1998 roku obejmuje prace przede wszystkim polskich i białoruskich badaczy reprezentujących różne ośrodki akademickie. Publikowane teksty poświęcone zostały problemom polskiego języka, literatury i kultury oraz historii. Przedmiotem oglądu są między innymi takie zagadnienia, jak w zakresie językoznawstwa: tendencje rozwojowe języka polityki (Aleksander Kiklewicz, Michał Wilczewski), osobliwości rozwoju białorusko-polskich kontaktów językowych na terenie północno-wschodniej Polski (Natallja Snigirova), polskie i białoruskie przekłady *Psalterza* na tle tradycji ogólnosłowiańskiej (Alla Kożynova), znaczenie asocjacyjne i konotacyjne nazw własnych (Danuta Lech-Kirstein), językowe wykładniki płci we współczesnym języku polskim (Marta Nowosad-Bakalarczyk), formy i sposoby akwizycji języka (Krzysztof Polok); w zakresie literaturoznawstwa: lagry i łagry (Wojciech Kajtoch), św. Barbara w tradycji i w przysłowiaach polskich i rosyjskich (Magdalena Jaszczewska), robak w literaturze polskiej (Grzegorz Igliński), literatura na ekranie na przykładzie adaptacji prozy Jarosława Iwaszkiewicza (Paulina Wakar), postać Chrystusa-wędrowca w *Quo vadis* Henryka Sienkiewicza i *Salve Regina* Jana Kasprowicza; w zakresie historii: powstanie styczniowe (Wiesław Caban, Jan Trynkowski), literatura wobec cenzury (Zbigniew Anculewicz). Książka polecana jest polonistom i slawistom – zarówno lingwistom, jak i literaturoznawcom, kulturoznawcom oraz specjalistom w zakresie przekładu.

MNB

„Slovo a slovesnost. Časopis pro otázky teorie a kultury jazyka založený v roce 1935 Pražským lingvistickým kroužkem”, ročník 71, 2010, číslo 4, s. 241–368.

Monotematyczny numer specjalny, którego redaktorką jest prof. Irena Vaňková z Uniwersytetu Karola w Pradze, nosi tytuł *Perspektivy kognitivní (etno)lingvistiky*. We wstępie Vaňková szkicuje rozwój lingwistyki kognitywnej w Czechach, którą widzi obecnie jako połączenie kognitywizmu amerykańskiego, w dwu jego odmianach (Lakoffa i Johnsona oraz Langackera), z „polskimi szkołami semantyki, na czele ze szkołą lubelską, które badają różne aspekty językowego obrazu świata” (s. 247). Jest ona komplementarna wobec strukturalizmu i komunikatywizmu językoznawczego, analizuje wzajemny wpływ semantycznych i poznawczych struktur języka oraz struktur społeczeństwa i kultury. (Etno)lingwistykę kognitywną w takim kształcie autorka rozwija na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Karola w Pradze.

Tom zawiera w większości przekłady (wykonane przez redaktorkę tomu) prac polskich badaczy zajmujących się semantyką kulturową i etnolingwistyką: z ośrodka warszawskiego – Renaty Grzegorzczkovej (*Punkty dyskusyjne w rozumieniu językowego obrazu świata – widziane z perspektywy badań porównawczych*) i Krystyny Waszakowej (*Konceptualizacja bólu w polszczyźnie: przyczynek do badań porównawczych*); z ośrodka lubelskiego – Jerzego Bartmińskiego (*Jakie wartości współtworzą językowy obraz świata Słowian?*), Stanisławy Niebrzegowskiej-Bartmińskiej (*Wartości konstytutywne polskiego sennika ludowego*), Anny Pajdzińskiej i Ryszarda Tokarskiego (*Językowy obraz świata a tekst kreatywny*).

Drugą grupę prac stanowią artykuły autorów reprezentujących kognitywizm amerykański. David S. Danaher analizuje słowa-kłucze tekstów Vaclava Havla (*domov, svědomí, klid*) w przekładzie. Laura A. Janda – rolę metonimii w czeskim słowotwórstwie. Jana Holšánová, Richard Andersson, Roger Johansson, Kenneth Holmqvist i Sven Strömquist prezentują natomiast możliwości badań kognitywnych z zastosowaniem metody *eye-tracking*.

SW

„Voprosy onomastiki” nr 2 (9)/2010, red. A. K. Matveev, Ekaterinburg: Izdatel'stvo Ural'skogo universiteta, 194 s.

Ukazał się kolejny numer czasopisma „Voprosy onomastiki”, wydawanego dwa razy w roku przez wydawnictwo uniwersyteckie w Jekaterynburgu. W numerze zamieszczono rozprawy poświęcone antroponomom biblijnym w przysłowiach, nieoficjalnej urbonimii rosyjskiej oraz leksyce onomastycznej w slangu kolejarzy. Na podstawie powieści *Kyś* Tatiany Tołstoj dokonano analizy tytułowego pojęcia. Rubryka „Komunikaty” zawiera artykuły na temat angielskich toponimów metaforycznych ze skojarzeniami chrześcijańskimi oraz terminów geograficznych w systemie urbonimów miast prowincjonalnych. Dział „Materiały” zawiera próbną wersję hasła słownikowego *Sybir*.

IL